

Liela sirds sliktāk strādā

Vesela cilvēka sirds ir apmēram dūres lielumā. Jebkuras sirds daļas palielināšanās ir brīdinājuma signāls, ka jāvērsas pie ģimenes ārsta vai kardiologa, uzsver "Veselības centra 4" kardiologs un ehokardiogrāfijas speciālists Artjoms Kaļiņins.

REGINA OLSEVSKA

Reizēm tas, ka sirds ir palielinājusies, tiek atklāts nejauši, piemēram, veicot krūškurvja vai plaušu rentgena izmeklējumu. Tā kā attēlā redzamas ne tikai plaušas, radiologs to var pamanīt un savā slēdzienā atzīmēt, ka sirds ir palielināta un sirds kambaris vai priekškambaris – paplašināts. Tomēr rentgena izmeklējums neļauj precīzi izmērīt sirds dobumus. Tāpat kā vienkāršākais sirds izmeklējums – elektrokardiogrāfija jeb sirds elektriskās aktivitātes pieraksts. Tas var tikai ārstam rāstīt aizdomas, ka pacientam ir kādas sirds daļas paplašināšanās.

Sirds ultrasonogrāfija vai ehokardiogrāfija, kuras laikā sirdi var redzēt

no dažādām projekcijām un precīzi izmērīt sirds dobumus un miokarda biezumu, precīzi ļauj izvērtēt vārstuļu darbību.

Visbiežāk sirds izmēru maina koronārā sirds slimība, kuras laikā sašaurinās sirds asinsvadi, draud miokarda infarkts un nekontrolēta arteriālā hipertensija.

Kardiologu A. Kaļiņinu īpaši uztrauc tas, ka daudzi Latvijas iedzīvotāji saraduši ar paaugstinātu asinsspiedienu, to nejut un neārstē, taču arteriālā hipertensija ir hroniska slimība, kas var izraisīt sirds muskuļa sabiezēšanu un smagu sirds mazspēju, kad sirds nevar normāli sarauties un pumpēt asinis uz smadzenēm, aknām un citiem orgāniem. Pirmais uz ilgstoši paaugstinātu asinsspiedienu reaģē sirds kreisais priekškambaris. Tā palielināšanās var izraisīt ātriju fibrilāciju jeb priekškambaru mirgošanu. Tas ir viens no izplatītākajiem sirds aritmijas veidiem, kura dēļ ievērojami pieaug iespēja piedzīvot insultu.

Sirds izmēru palielina arī aterosklerotiskas

izmaiņas sirds vārstulēs. Visbiežāk sašaurinās aortālā vārstule, sirds darbība tiek pārslogota, jo nevar izsūknēt tai cauri pietiekamu asins daudzumu, un pamazām notiek sirds paplašināšanās. Arī pēc miokarda infarkta, kad sirds muskuļi izveidojas rēta, kas traucē tam sarauties, iekšēja spiediena ietekmē sirds pakāpeniski paplašinās.

Smēķētājiem, kas slimo ar hronisku obstruktīvu plaušu slimību, viena no biežākajām komplikācijām ir sirds labā kambara un priekškambara paplašināšanās jeb mazspēja.

Kā apturēt sirds paplašināšanos? "To var panākt, ārstējot slimību, kas to izraisījusi, atsakoties no kaitīgiem ieradumiem un ievērojot veselīgu dzīvesveidu. Piemēram, ja pēc miokarda infarkta izveidojusies rēta, lietojot medikamentus un izvairoties no fiziskas pārslodzes, sirds formu un izmēru iespējams saglabāt. Ja ir sašaurināta aortālā vārstule vai koronārā sirds slimība, bieži vien var palīdzēt tikai operācija," uzsver Artjoms Kaļiņins.